

ฉพล อนุตตรังกูร 2552: ภาวะสารอินทรีย์และธาตุอาหารพืช บริเวณลุ่มน้ำป่าสัก ปริญญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม) สาขาการจัดการลุ่มน้ำและ
สิ่งแวดล้อม ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์
สิทธิชัย ตันชนะสฤณี, วท.ค. 129 หน้า

การศึกษาภาวะสารอินทรีย์และธาตุอาหารพืช บริเวณลุ่มน้ำป่าสักมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
เปรียบเทียบปริมาณภาวะสารอินทรีย์ในรูปบีโอดี และธาตุอาหารพืชในรูปไนเตรทและฟอสเฟต ที่เกิด
จากการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทป่าไม้ เกษตรกรรม และชุมชน และกำหนดแนวทางในการจัดการ
พื้นที่เพื่อลดมลพิษทางน้ำ โดยประเมินจากข้อมูลจำนวนประชากร อัตราการใช้น้ำในแต่ละเทศบาล ค่า
ความเข้มข้นน้ำทิ้งชุมชน ปริมาณน้ำ และคุณภาพน้ำบริเวณลุ่มน้ำตัวอย่างป่าไม้และเกษตรกรรม ในช่วง
น้ำแล้ง (พฤศจิกายน 2547 - มกราคม 2548) และช่วงน้ำหลาก (พฤษภาคม - กรกฎาคม 2548)

ผลการศึกษา พบว่า สารอินทรีย์ในรูปบีโอดีและธาตุอาหารพืชรูปไนเตรทและฟอสเฟต ใน
พื้นที่ป่าไม้และเกษตรกรรมในลุ่มน้ำป่าสัก เกิดจากพื้นที่ป่าไม้ ในช่วงน้ำหลากเท่ากับ 704.95, 106.16
และ 4.03 กิโลกรัมต่อวัน ตามลำดับ ในช่วงน้ำแล้งเท่ากับ 0.06, 0.06 และ 0.16 กิโลกรัมต่อวัน ตามลำดับ
พื้นที่เกษตรกรรมในช่วงน้ำหลากเท่ากับ 2,643.03, 307.58 และ 29.17 กิโลกรัมต่อวัน ตามลำดับ ในช่วง
น้ำแล้งเท่ากับ 4.22, 4.22 และ 2.00 กิโลกรัมต่อวัน ตามลำดับ พื้นที่ชุมชน เท่ากับ 9,818.94, 8.06 และ
589.81 กิโลกรัมต่อวัน ตามลำดับ ผลการศึกษาสามารถกำหนดแนวทางในการจัดการพื้นที่ที่แหล่งกำเนิด
ซึ่งแก้ไขเหตุของปัญหาโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ทั้งหมด 5 มาตรการ ดังนี้ มาตรการที่ 1 การ
ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านมลพิษทางน้ำแก่ประชาชน มาตรการที่ 2 การควบคุมป้องกันมลพิษ
ทางน้ำจากแหล่งกำเนิด มาตรการที่ 3 การรักษาพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสัก มาตรการที่ 4 การส่งเสริมการรวมกลุ่ม
บริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม และมาตรการที่ 5 การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาด้าน
บำบัดน้ำเสีย ทั้งนี้เพื่อให้คุณภาพน้ำในลุ่มน้ำป่าสักมีแนวโน้มที่ดีขึ้นต่อไป

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก